

**Česká školní inspekce
Plzeňský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIP-315/13-P

Název právnické osoby vykonávající činnost školy:	Základní škola a mateřská škola Mochtín, okres Klatovy, příspěvková organizace
Sídlo:	Mochtín 37, 339 01 Klatovy
IČO:	75 005 263
Identifikátor:	650 014 693
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Ilonou Dvořákovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Obec Mochtín
Místo inspekční činnosti:	Mochtín 37 a Mochtín 80
Termín inspekční činnosti:	6. a 9. května 2013

Předmět inspekční činnosti

Získávání a analyzování informací o vzdělávání dětí a žáků Základní školy a mateřské školy Mochtín, okres Klatovy, příspěvkové organizace (dále „škola“) podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Právnická osoba vykonává činnost základní školy (dále „ZŠ“) s kapacitou 60 žáků, školní družiny (dále „ŠD“) s kapacitou 25 žáků, mateřské školy (dále „MŠ“) s kapacitou 28 dětí a školní jídelny pro 90 strážníků. ZŠ a ŠD sídlí společně v budově na adrese Mochtín 37, MŠ a školní jídelna se nacházejí poblíž na adrese Mochtín 80.

ZŠ je dvojtřídní s 1. až 5. ročníkem s celkovým počtem 36 žáků. Kapacita je naplněna z 60 %. I. třída je 17 žáků (spojen 1. a 2. ročník) a II. třída s 19 žáky (spojeny 3., 4. a 5. ročník). V posledních třech letech byl v jejich počtu zaznamenán mírný nárůst.

Pedagogický sbor ZŠ tvoří ředitelka, tři učitelky, jedna asistentka pedagoga a vychovatelka ŠD. Kvalifikované pro výkon činnosti v daném typu školy jsou obě třídní učitelky, učitelka

vyučující přírodovědné předměty (úvazek 0,18) a asistentka pedagoga. Výuku anglického jazyka zabezpečuje učitelka s delší praxí bez odborné kvalifikace (úvazek 0,27), výchovné předměty učí vychovatelka ŠD (úvazek 0,36). V MŠ působí na plný úvazek dvě kvalifikované učitelky.

Vzdělávání ve všech ročnících probíhá podle Školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (dále „ŠVP ZV“). Zaměřuje se na rozvoj funkčních gramotností žáků a jejich osobnostní rozvoj, bezproblémový přechod na druhý stupeň a na vytváření pozitivního klimatu školy. Výuka je doplňována školními projekty a pestrou nabídkou mimoškolních aktivit.

Školní družina má jedno oddělení, ve kterém je zapsáno 30 žáků. Provoz je stanoven od 11:35 do 15:30, úplata činí 100,-- Kč za měsíc. Pro aktivity ŠD je využívána samostatná učebna s herními koutky. Činnost probíhá pod vedením kvalifikované vychovatelky podle Školního vzdělávacího programu pro zájmové vzdělávání.

Jednotřídní MŠ sídlí v samostatné přízemní budově. Provoz je od 6:30 do 16:00 hodin, úplata za předškolní vzdělávání činí 210,- Kč měsíčně. Ke dni inspekce bylo zapsáno 28 dětí, z nichž 15 je v posledním roce před nástupem do ZŠ. Pro tento školní rok nemá žádné dítě odklad povinné školní docházky. Činnost MŠ vychází ze Školního vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání (dále „ŠVP PV“) s motivačním názvem „S kamarády kolem sebe poznáváme co se děje“.

Trvalý zájem zřizovatele o udržení školy v obci se projevuje průběžným zlepšováním materiálně technických podmínek. Vnitřní prostory ZŠ prošly od minulé inspekce (2008) významnou obnovou. Např. byla vyměněna okna a vstupní dveře, kmenové učebny byly vybaveny novými nábytkovými sestavami, nastavitelnými žakovskými židlemi a stoly. Zrekonstruovány jsou prostory ŠD včetně zařízení a nově upraven prostor pro ředitelnu. Ke zkvalitňování výpočetní a prezentační techniky dochází v ZŠ zejména zapojením do projektu „EU – peníze školám“, který byl v tomto školním roce ukončen. Zakoupeny byly např. dvě interaktivní tabule včetně softwaru, počítače a využita byla možnost dělení hodin matematiky. Ke sportovní činnosti je využíváno nedaleké obecní víceúčelové hřiště. ZŠ se nachází ve starší budově na okraji obce. Z bezpečnostního hlediska je nevýhodou její poloha v blízkosti velmi frekventované silnice.

Také v MŠ byla provedena řada obnov. Budova má novou fasádu včetně zateplení, výměny oken a dveří. Proběhla kompletní rekonstrukce hygienického zázemí pro děti a instalace několika herních prvků na zahradě. Postupně dochází k výměně nábytku, pořízeno bylo bohaté množství kvalitních učebních pomůcek, didaktických souborů a hraček.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Předškolní vzdělávání - ŠVP PV je zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Stěžejním cílem je výchova v klidném, harmonickém prostředí, které rozvíjí schopnosti a dovednosti dítěte. Jako hlavní metodu pedagogické práce vymezuje ŠVP PV tzv. prožitkové učení a prvky dramatické výchovy. Škola v rámci ŠVP nabízí i doplňkové programy - seznamování s anglickým jazykem a hru na zobcovou flétnu.

Plnění ŠVP PV bylo patrné především ve sledovaných spontánních činnostech, které měly velmi dobrou úroveň. Děti se dokázaly na volnou hru soustředit, setrvat u této aktivity delší dobu, vzájemně spolupracovat a komunikovat. Při konstruování ze stavebnic prokázaly

manuální zručnost a schopnost sestavovat zajímavé objekty podle jednoduchého plánu i vlastní fantazie. V průběhu dne byla také patrná značná samostatnost dětí v sebeobsluze, při hygieně či stolování. Dokladem požadované úrovně výtvarného projevu jsou zdařilé dětské práce prezentované v prostorách MŠ. Činnosti řízené učitelkami vykazovaly dílčí rizika. Postrádaly tzv. prožitkové učení, které ŠVP PV deklaruje jako hlavní metodu vzdělávání. Zejména v prvním dnu inspekce byla podceňována příprava a promyšlenost pedagogického procesu. Neefektivní organizace vyústila v nezměrnou hlučnost, neúčinná motivace vedla k pasivitě, nesoustředěnosti a nezájmu dětí. Od činností odcházely, neboť byly pro ně málo zajímavé. Jako zcela nevhodné se jeví i časté vyplňování pracovních listů zcela potlačujících dětskou tvořivost a fantazii. Zápisy v třídních knihách dokládají průběh vzdělávání, které je však mnohdy zaměřeno příliš naučně a obsahuje abstraktní pojmy, předškolnímu věku nepřiměřené. Dosažené výsledky v individuálním rozvoji dětí učitelky písemně zaznamenávají.

Základní vzdělávání je realizováno podle aktuálně platného ŠVP ZV, který zohledňuje reálné podmínky školy a je zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro základní vzdělávání. Úroveň naplňování cílů programu je ředitelkou sledována a na pedagogických radách vyhodnocována. Na základě zkušeností z praxe je ŠVP ZV inovován a aktualizován. Stanovené metody a formy práce rozvíjejí kooperativní učení, vedou žáky k vzájemné toleranci, ohleduplnosti a k samostatnosti. K naplňování klíčových kompetencí a průřezových témat nemalou měrou přispívají i školní projekty, v letošním školním roce s názvem „Po Šumavě křížem krázem“. Podpora rozvoje matematické a čtenářské gramotnosti je zakotvena v učebním plánu ŠVP ZV, disponibilními hodinami je posílen vzdělávací obsah povinných vyučovacích předmětů český jazyk, matematika a přírodověda, což odpovídá i zaměření ŠVP ZV. Vyučování anglického jazyka začíná od 3. ročníku. V 1. a 2. ročníku je zaveden jako zájmový útvar navazující na kroužek angličtiny, který působí v MŠ v rámci nabídky ŠVP PV.

V průběhu inspekčních hospitací byla výuka organizačně i metodicky kvalitně připravena i zvládnuta. Ve spojených ročnících se dařilo plynule střídát samostatnou práci žáků s jinými formami, např. s vyučující či se skupinovou prací jednoho ročníku. V rámci čtenářské gramotnosti byli žáci důsledně pobízeni k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů. V hodinách byla vedena účinná a otevřená komunikace, aktivity smysluplně navazovaly na prožitek ze zhlédnutého divadelního představení. Učitelé uplatňovali mezipředmětové vztahy, při výkladu nového matematického učiva byl kladen důraz na názornost, argumentaci a procvičení. Žáci byli vedeni k správnému algoritickému porozumění operace a jejímu propojení s reálnou situací a k procvičování a upevňování numerického počítání. Projevila se i schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy druhých, rozvíjet vnímavost a udržovat korektní vzájemné vztahy. Učitelky využívaly rozmanitých forem poskytování pozitivní zpětné vazby, která žákům prospívala a podporovala jejich zájem o aktivní učení. Velmi dobře bylo uplatňováno průběžné a motivační hodnocení, v hodinách byl zřetelný pozitivní přístup ke všem žákům. Rezervou zůstávalo vzájemné hodnocení a sebehodnocení. Ke zpestření výuky byly funkčně využívány počítače i nově zakoupené interaktivní tabule.

Zájmové vzdělávání navazovalo na vzdělávací cíle ŠVP ZV. Probíhalo v podnětném prostředí, vybavení školní družiny je na velmi dobré úrovni. Výchovná práce i sportovní aktivity žáků splňovaly požadavky kvalitní pedagogiky volného času.

Škola se významným způsobem orientuje i na formování ekologicky správného vztahu k přírodě. Environmentální výchova a vzdělávání (dále „EVVO“) je plánovitě a systematicky zařazována do výuky i mimoškolních činností. Žáci se pravidelně zapojují

do ekologicky zaměřených projektů (např. „Den Země“), třídí odpad, realizují besedy, exkurze, výstavky s danou problematikou.

Výsledky vzdělávání škola průběžně sleduje, analyzuje a informuje o nich ve výroční zprávě. Ověřuje výsledky vzdělávání prostřednictvím svých evaluačních nástrojů (písemné práce z českého jazyka a matematiky) a žáci 5. ročníku se účastní celoplošného testování. Zavedený systém hodnocení výsledků vzdělávání umožňuje přijímat opatření ke zlepšení. V průběhu sledovaného období (poslední tři školní roky) všichni žáci prospěli a nebyla udělena snížená známka z chování, což potvrzuje vhodně nastavenou vzdělávací strategii školy. Zpětnou vazbou pro další práci je i bezproblémový přechod a úspěšnost žáků po vstupu na druhý stupeň do školy v Klatovech. Přechod dětí z MŠ do 1. ročníku ZŠ je zajištěn aktivní vzájemnou spoluprací.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Subjekt pravidelně informuje veřejnost o vzdělávací nabídce různými formami. Základem vnějšího informačního systému je webová stránka školy, která obsahuje údaje o aktuálním dění. Učitelé i žáci pravidelně píší příspěvky do místního regionálního deníku.

O přijetí dětí a žáků k předškolnímu a základnímu vzdělávání nebo o případném odkladu začátku povinné školní docházky vydává ředitelka rozhodnutí v souladu s platnými právními předpisy. Děti a žáci jsou vzděláváni na základě rovných příležitostí, které jsou garantovány jejich právy deklarovanými ve školním řádu, i přístupem školy k jejich individuálním potřebám a možnostem. V letošním školním roce je evidováno šest žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále „SVP“). Pro pět z nich byly kvalitně zpracovány individuální vzdělávací plány. Z toho dva žáci (s lehkým mentálním postižením) se vzdělávají za podpory asistentky pedagoga dle ŠVP ZV, zpracovaného podle přílohy upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením (dále „ŠVP ZV-LMP“). Nastavení systému podpory vzdělávání těchto žáků vychází z individuálního přístupu a je funkční. Výchovné poradenství garantuje ředitelka školy, která zajišťuje kontakty s pedagogicko-psychologickou poradnou a ostatními institucemi. Bezpečné prostředí pro vzdělávání a zdravý sociální, psychický i fyzický vývoj žáků je zajištěn jejich malým počtem a důsledným individuálním přístupem vyučujících. Dokladem bezpečnosti prostředí je i velmi nízký počet školních úrazů (jeden na školní rok). Svými aktivitami a postojem škola maximálně předchází nežádoucím projevům chování mezi žáky. Kredit školy na veřejnosti se zvyšuje pestrou nabídkou zájmových útvarů (kroužek anglického jazyka pro 1., 2. a 3. ročník, Dovedné ruce, Flétna - v ZŠ i MŠ, Sportovní hry), které vedou většinou pedagogové školy, a také realizací řady mimoškolních akcí pro žáky i jejich rodiče (např.: akce k Vánocům, Masopust, Vítání občánků, Den dětí). Děti MŠ i žáci ZŠ se pravidelně účastní řady kulturních, vzdělávacích a sportovních akcí, výletů i soutěží.

Ředitelka splňuje požadavky pro výkon funkce, ve které je od roku 1993. Systematicky se vzdělává, přehledně vede požadovanou dokumentaci a při své činnosti postupuje v souladu s právními ustanoveními. Má zpracovanou koncepci rozvoje školy, která vychází z dobrých znalostí prostředí a podmínek. Koncepce je východiskem pro další plánování. Styl řízení odpovídá jednoduché organizační struktuře. Demokratický způsob vedení je založen na každodenním osobním kontaktu se zaměstnanci a příznivě se projevuje v oblasti mezilidských vztahů. Všichni zaměstnanci se snaží vytvářet a posilovat pozitivní klima založené na otevřeném jednání a respektu k osobnosti žáka. Pozitivně byla školní atmosféra hodnocena i rodiči v dotazníkovém šetření z listopadu 2012.

MŠ vede po stránce pedagogické i organizační vedoucí učitelka, kterou ředitelka pověřila příslušnými kompetencemi. Tento model se osvědčil a dobře funguje již řadu let. Veškerá dokumentace MŠ je vedena pečlivě a přehledně. Zřízená pedagogická rada jako poradní orgán ředitelky schvaluje zásadní pedagogické dokumenty a projednává záležitosti předškolního vzdělávání. Probíhá průběžné vyhodnocování činnosti MŠ, méně pozornosti však je věnováno vlastnímu pedagogickému procesu, jeho organizaci, metodám a formám. Dílčí rizika byla zaznamenána v kvalitě prováděné hospitační činnosti, která je velmi liberální a nevýrazná. Popisuje především projevy dětí, nepostihuje však konkrétní pozitiva či negativa odborné práce. Nevyvozuje jasné závěry a doporučení pro další pedagogickou činnost.

K naplňování cílů ŠVP má ZŠ i MŠ příznivé materiální předpoklady, které se průběžně zlepšují. Pedagogický sbor obou pracovišť je stabilní, k obměně došlo v loňském školním roce jen ve funkci třídní učitelky v ZŠ. Z hlediska naplnění kvalifikačních předpokladů pro učitele 1. stupně ZŠ nejsou personální podmínky zcela optimální. Z hospitační činnosti však vyplynula zjištění, že tato skutečnost nepředstavuje riziko s negativním dopadem na kvalitu vzdělávání.

Velikost subjektu umožňuje úzkou součinnost učitelek se zákonnými zástupci žáků. Také jejich další vzdělávání v ZŠ i MŠ je účelné, systematické a postihuje priority školy. Podporuje růst odborného potenciálu vyučujících s důrazem na realizaci ŠVP, výuku jazyků a informační gramotnost. Účast na vzdělávacích akcích je četná a finančně zabezpečována zřizovatelem. Přístup k subjektu ze strany zřizovatele je příkladem dobré praxe.

Škola rozvíjí partnerství se školskými poradenskými zařízeními, s místními zájmovými organizacemi a sdruženími (např. TJ Sokol, Hasiči).

Závěry

Právnícká osoba poskytuje předškolní, základní a zájmové vzdělávání v souladu se zápisem do rejstříku škol a školských zařízení. Všechny realizované školní vzdělávací programy jsou zpracovány v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy a školským zákonem.

Silnou stránkou činnosti MŠ jsou aktivity spontánní, kterým je věnován patřičný časový prostor, potřebná volnost, individualizace i kvalitní materiální podpora. Již od poslední inspekce si zachovávají velmi dobrou úroveň. V tomto směru je ŠVP PV naplňován. Méně patrné bylo jeho plnění v činnostech řízených, které mnohdy nebyly pro děti dostatečně zábavné, přitažlivé a postrádaly citový prožitek. Metodické vedení učitelek je nevýrazné, chybí účinná hospitační činnost a tím i podněty pro zvyšování kvality předškolního vzdělávání. Odstranění těchto dílčích negativ je v kompetenci ředitelky školy.

Vzdělávací záměry ŠVP ZV jsou naplňovány převážně prostřednictvím efektivních vzdělávacích postupů. Inspekci bylo zjištěno, že učitelky svým přístupem k žákům zabezpečují klidné a podnětné vzdělávací prostředí, zohledňují jejich potřeby a podporují zdravý fyzický a psychický vývoj. Společnými postupy pedagogického sboru se daří u žáků rozvíjet odpovídající kompetence stanovené v ŠVP ZV.

Nastavený styl řízení zabezpečuje plynulý chod subjektu.

Příkladem dobré praxe je účast pedagogů na dalším vzdělávání a finanční pomoc zřizovatele k zajištění chodu subjektu.

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo

1. Rozhodnutí MŠMT ve věci zápisu změny v údajích o právnické osobě s názvem Základní škola a mateřská škola Mochtín, okres Klatovy, příspěvková organizace 8713/2007-21 s účinností od 1. 9. 2007
2. Zřizovací listina příspěvkové organizace Základní škola a mateřská škola Mochtín, okres Klatovy, příspěvková organizace čj. 350/2002 ze dne 16. 10. 2002 s účinností od 1. 1. 2003 včetně dodatku č. 1, 2 a 3
3. Jmenování ředitelky na základě výsledků konkurzního řízení do funkce vydané Školským úřadem Klatovy ze dne 5. 1. 1993 čj. škol/93 s účinností od 1. února 1993
4. Výpis z rejstříku škol ze dne 2. dubna 2013
5. Potvrzení ve funkci ředitelky ze dne 4. 12. 2002 čj. 478/2002 vydané Obcí Mochtín
6. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání „S kamarády kolem sebe poznáváme, co se děje“ s platností od 1. 9. 2012
7. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání čj. 116/07 s platností od 1. 9. 2007 s aktualizací k 1. 9. 2012
8. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání – Příloha upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením čj. 109/2010 s platností od 1. 9. 2010
9. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání s platností od 1. 9. 2008, poslední aktualizace k 1. 9. 2012
10. Osvědčení „Funkční studium vedoucích pracovníků škol a školských zařízení I“ ze dne 8. června 2004
11. Plán personálního rozvoje pedagogických pracovníků na školní rok 2012-2013 ze dne 1. 9. 2012
12. Plán práce na školní rok 2012/2013
13. Plán školních akcí na školní rok 2012/2013
14. Plán kontrolní a hospitační činnosti pro školní rok 2012/2013
15. Plán hospitací 2012/2013
16. Záznamy z hospitační činnosti ZŠ - 2012/2013 a MŠ – 2011/2012, 2012/2013
17. Školní řád ZŠ a MŠ s platností od 1. 9. 2012
18. Organizační řád školy čj. 106/07 s platností od 1. 7. 2007
19. Provozní řád základní školy ze dne 31. 10. 2005 včetně dodatku č. 1 ze dne 31. 8. 2009
20. Koncepce školy – období 2013 -2016 ze dne 26. 8. 2012
21. Vnitřní řád školní družiny platný od 1. 9. 2012
22. Přihlášky žáků k zájmovému vzdělávání (30 x)
23. Třídní kniha MŠ a ŠD pro školní rok 2012/2013
24. Minimální preventivní program pro školní rok 2012/2013

25. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2010/2011, 2011/2012
26. Zápisy z jednání pedagogické rady (ZŠ a MŠ) za školní rok 2011/2012 a 2012/2013
27. Kniha úrazů vedena od 14. 10. 1998
28. Třídní knihy všech tříd pro školní rok 2012/2013
29. Třídní výkazy a katalogové listy všech žáků, školní matrika MŠ
30. Zápisy z jednání školské rady za školní roky 2011/2012 a 2012/2013
31. Výkaz o mateřské škole S1-01 ke dni 30. 9. 2012
32. Výkaz o základní škole M 3 ke dni 30. 9. 2012
33. Výkaz o ředitelství škol R 13-01 ke dni 30. 9. 2012
34. Výkaz o školní družině - školním klubu Z 2-01 k 31. 10. 2012
35. Rozvrh hodin pro školní rok 2012/2013
36. Rozpis přímé pedagogické činnosti učitelek MŠ – školní rok 2012/2013
37. Pracovní náplně zaměstnanců školy, doklady kvalifikace pedagogů
38. Pracovní povinnosti vedoucí učitelky, vydala ředitelka školy 1. 5. 2012
39. Výjimka z počtu dětí ve třídě MŠ v Mochtíně, vydala Obec Mochtín 8. 3. 2012
40. Pedagogická diagnostika a portfolia dětí MŠ

Poučení

Podle § 174 odst. 14 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Plzeňský inspektorát, Koperníkova 26, 301 00 Plzeň, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.p@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Plzeňském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekční komise a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Plzni dne 17. května 2013

(razítko)

Mgr. Lenka Rusnoková, školní inspektorka

Rusnoková v. r.

Mgr. Hana Ratzová, školní inspektorka

Ratzová v. r

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Mochtíně 29. 6. 2013

(razítko)

Mgr. Ilona Dvořáková, ředitelka školy

Dvořáková v. r.

Připomínky ředitelky školy

.....

Připomínky byly/nebyly podány.